

RUSI SE POLAGOMA USTAVLJAJO.

NOVA AMERIŠKA ARMADA V FRANCIJI.

Četrti mesec bodo poslali 100.000 Nemško časopisje bo moralo izhajati le v angleščini.

ZADNJE VESTI IZ WASHINGTONA.

Washington, 30. jul. — Vojni kabinet je odredil, da časopisje ne sme več poročati o prihodnosti ameriških čet v Francijo. Transportacija čet se bo vršila tajno. V slučaju nesreče na morju bo javnost obveščena.

Vlada je zelo nezadovoljna z nekimi časopisi v Ameriki, ki vedno zavzema berlinsko stališče z ozirom na vojno. Nekaj se govori, da bodo prisilili nemške novinarje, da smejo izhajati samo v angleškem jeziku.

Kongresna konferenca je odobriljena določbo o prepovedi piva in predsednikovem odloku, ki piva in vina v živilski predelavi ne smejo pa zedinili glede na kontrola živčne regulacije.

Francoska luka, 29. julija. — Veliki kontingent ameriških čet srečno priplul v tujakšnju lujstvo vojaštvo se je izkrcalo. Ciljni demonstraciji ni bilo, ker nihče vedel za prihod čet razen tajnih vladnih zastopnikov. Vojaštvo takoj napolnilo vlake in se odpravilo v ameriško taborišče.

Washington, D. C., 29. julija. — Kaj se je izvedelo, da se ameriške čet prevažajo v Francijo parniških, ki so zavarovani s torpedom in minami, to je jim torpedi in mine ne morejo škodovati. Proces "torpedofila" je baje dvojno dno in motor vmes napolnjen z vodo.

Washington, D. C., 29. julija. — John Baker in tajnik Daniels večerj indirektno nanignila novalec Associated Press, da Amerika pošlata v Evropo en milijon mož v prihodnjih nekaj mesecih. Vsak mesec bodo poslali 100.000 mož. Vprašanje transportov je rešeno in vojaške čete bodo odhajale po redu, kar jih bodo klicali v pristanišča.

AMERIŠKA PREDLOGA BO MOGOČE PRIHODNI TEDEN PREDLOŽENA PREDSEDNIKU V PODPIS.

Washington, D. C. — Republikanci ne bodo sledili svojemu vodilju Mannu in glasujejo po svojem osebnem prepričanju glede predloga. Mann je za odločitev, ki določa, da poseben skupek odbor nadzoruje vojne troške. Drugi republikanci so pa za to, da se ta odstavek črta v predlogu. Predloga je zdaj pred kongresnim odborom, in debate o njem bodo zelo živahne, ker so republikanski nasprotniki predloga, ki jih je senat dodal predlo-

Zastopniki pekarske industrije poslali izjavo konferenčnemu odboru, da se cena kruha ne znižuje, če ostaneta določena dva dolžnja za bušelj pšenice kot minimska cena.

Okrajni vojni svet zahteva, da se prepusti določiti ceno za meso živilski upravi. V svoji izjavi povdarja, da je 95 odstotkov prebivalcev v Združenih državah zainteresiranih v tem, da se cena za pšenico, meštem ko je pet odstotkov prebivalcev zainteresiranih, da ostaneta cene visoke.

ČELVI STA UJELI RACO.

Turnersville, N. J. — Gerard Williams je zvečer pogrešil raco, ki je bil iskan. Našel jo je v majhnem potoku in videl, da jo ena zelena žival drža za nogo, druga pa jo rep. Williams je osvobodil raco, letvi je pa odnesel domov, dr. juna.

NEDRŽAVLJANI IN VOJAŠKA SLUŽBA.

V kongresu je resolucija, ki določa, da bodo nedržavljeni deportirani, ki se branijo vojaško službe po pogodbi.

VAŽNO ZA NEDRŽAVLJANE.

Washington, D. C. — Chamberlainova resolucija, ki se tiče inozemcev pri vojaških naborih, je bila ugodno pripravljena senatu. Resolucija je bila nekoliko popravljena radi Japoncev in Kitajcev, ki ne morejo postati državljani Združenih držav. Resolucija pravi, da deportirajo vse nedržavljanke, ki zahtevajo, da so oproščeni vojaške službe na podlagi pogodbe.

Edino Italijane in Srbe varuje pogodba. V splošnem sodijo, da bo resolucija v kratkem sprejeta v kongresu.

Chamberlainova resolucija se glasi v spremenjeni obliki, "da se izvedejo nabori, ki jih je zakonil kongres dne 18. maja 1917, so inozemci, bivajoči več kot eno leto v Združenih državah, izvenzemski sovražnih inozemcev in inozemskih podanikov države, zaveznice sovražne države, ki se niso izrekli, da postanejo državljani, in izvenzemski inozemskih podanikov, ki po zakonu ali pogodbi ne morejo postati državljani, podvrženi naboru za vojaško službo pod istimi razmerami in po istih pogojih kot državljani Združenih držav; nadalje je sklenjeno, da so inozemski podaniki takih držav, s katerimi imajo Združene države pogodbo, da so izvzeti od obvezne in druge vojaške službe, oproščeni vojaške službe na prošnjo njih diplomatičnega zastopnika, nadalje je sklenjeno, da so dovoljeno inozemcem, ki so vprašani na podlagi tega za opustitev od vojaške službe, v teku devdesetih dni, od dneva, ko so zahtevali opustitev od vojaške službe, odpotovati iz Združenih držav, ali se jih pa deportira, če ostanejo v Združenih državah po določenem času."

Po tej resoluciji so podvrženi naborom vsi avstrijski podaniki, ki imajo prvi papir. Avstrijski podaniki, ki še nimajo prvega papirja, in če vzamejo prvi papir sedaj, so ravno tako podvrženi vojaškemu naboru.

Kaj se zgodi z onimi avstrijski mi podaniki, ki niso vzeli prvega papirja, za' on ne pove. Gotovo pa je, tudi zanje nekaj sklenejo, ko bodo vojaški nabori končani, ker bodo Američani zahtevali, da se nekaj sklene zanje, kar gotovo ne bo prijetno. Rekli bodo, da ni pravično, da Američani in tisti, ki so vzeli prvi papir, morajo na bojišče, medtem ko drugi, ki niso državljani, ali niso vzeli prvega papirja, delajo v tovarnah, obdelujejo polja in vodijo trgovine. Kongres se bo vdal pritisku in bo sprejel potrebne zakone.

Srbski podaniki se morajo podvržeti vojaško-nabornemu zakonu, če zahtevajo opustitev od vojaške službe na podlagi pogodbe, morajo v devdesetih dneh zapustiti Združene države, če tega ne stori, jih pa po devdesetih dneh deportirajo.

2.500 POLJSKI DELAVCEV POTREBUJEJO V COLORADI.

Denver, Colo. — V državi Coloradu potrebujejo 2.500 poljskih delavcev, da spravijo žito, ovojče in krompir v prihodnjih dveh mesecih.

Državna posredovalnica v Denverju ne more ustreči željam farmarjev, ker zahtevajo, da pošlje delavce v okraje Washington, Logan, Garfield, Delta, Montrose in Rio Grande. Plača je od \$2 do \$4 na dan pri žitu, pri ovojču pa le \$3. Farmarji garantirajo delavcem hrano.

DRŽAVNO ZAVAROVANJE VOJAKOV.

Zavarovalnice priporočajo, da vlada plača prispevke za zavarovane vojakove.

V ROKAH KONGRESA.

Washington, D. C. — Zavarovanje vojakov je dobilo povsem drugo lice, ko je deputacija zastopnikov zavarovalnice pripravila zakladniškemu tajniku McAdoo, da naj vojaki ne prispevajo k zavarovanju.

Zastopniki priporočajo, da vlada zavaruje vsakega vojaka za \$1.000 in zanj plača prispevke. Po prvotnem načrtu bi se smel vsak vojak zavarovati od \$1.000 do \$10.000 po lestvici \$8 za tisoč dolarjev, ki jo smatrajo aktuarji (zavarovalni tehniki) kot normalno lestvico v mirnem času. Vlada bi po tem načrtu plačala izreden prispevek za vojni čas, ki bi se uravnaval po izgubah na bojišču.

Zastopniki zavarovalnice pravijo, da bi se mnogo vojakov ne zavarovalo, četudi prispevki niso visoki.

McAdoo se ni izrazil, če mu je predlog zastopnikov všeč. Predložil bo predlog predsedniku Wilsonu v nekaj dneh, da lahko kongres sklene potrebno postavbo še v tem zasedanju.

Načrt za zavarovanje je izdelan in mogoče se vrši še ena konferenca zastopnikov zavarovalnic, zakladniškega tajnika in narodnega obrambnega sveta.

V načrtu so trije predlogi. — Podpora svojcev vojakov in pomorščakov, h kateri prispevajo vojakovi in pomorščaki iz plače in vlada s posebnim zneskom. Vojake in pomorščake zavarujejo proti pohabljenju in za slučaj smrti in da imajo pohabljeni vojakovi pravico na državne stroške se izučiti svojega poklica.

Če bo načrt sprejet, odpade sedanji penzijski sistem. Koliko bo stalo zavarovanje vojakov in pomorščakov še ni znano, ker ni bil napravljen še tozadevni proračun.

STAVKA OGIBALIŠNIH ČUVAJEV.

Chicago, Ill. — Ogibališni čuvaji in premikači so zastavljali precizno ob določeni uri. Kapitalistično časopisje je pričelo takoj namigavati, da so mogoče interesi Nemčije za stavko, meštem ko nima grajalne besede za železniške družbe, ki nečejo priznati svojim uslužbenecem pravice do zaprte delavnice. Kapitalistično časopisje prikazuje situacijo kot da nečejo vodje stavke poslušati nasvetov zveznih pogajalcev in da so gluhi za vsako pametno besedo, previdno pa molče, kaj so rekli železniške družbe.

Vsled stavke so najbolj prizadete tri železnice: Northwestern, Burlington in Chicago Milwaukee in St. Paul.

Stavko je povzročil spor med dvema organizacijama: bratovščino železniških zaviračev in organiziranih železniških premikačev. Prva organizacija zahteva, da se k nji pridružijo vsi zavirači, premikači in ogibališni čuvaji.

LAJTNANT USTRELJEN NA STRELJIŠČU.

El Paso, Tex. — Lajtnant L. T. Patten je bil na mestu ubit, ko je pri tarči zaznamoval strel in je neki rekrut streljal s strojno puško.

VREME.

Chicago in okolica: V ponedeljek jasno in vroče, v torek hladnejše. Temperatura v zadnjih 24 urah je dosegla 96 stopinj večerj ob tleh popoldne.

ITALIJA PRITISKA NA AMERIKO ZA VOJNO ZOPER AVSTRIJO.

Rusija je zaprla meje. V Petrogradu je mir in položaj na fronti se obrača na bolje. Rusinje v boju z Nemci, medtem ko so možki pobegnili. Tudi Nemke so na fronti, Rusi zmagujejo na rumunski fronti.

Washington, D. C., 29. julija. — Nekateri ententne sile (vsekakor Italija) pritiskajo že dalj časa na ameriško vlado, da Združene države napovejo Avstro-Ogrski vojno. Diplomati vtemeljujejo svojo agitacijo s tem, da je Avstrija najslabša zaveznica Nemčije in pritisk od strani Amerike bi povzročil, da Avstrija odpade. Dalje pravijo, da ima Italija štiri milijone mož za veliko ofenzivo proti Avstriji, toda manjka ji denarja, železa in premoga. Ako pa dobi zadostno pomoč iz Amerike, tedaj hoče Italija udariti v centrum nemške linije, ki se vleče od Berlina do Carigrada.

Italija pa ne more pričakovati velike pomoči iz Amerike, dokler ni v vojni z Avstrijo. Zato se gotovi diplomati v Washingtonu trudijo, da pridobijo Ameriko za vojno proti Avstriji. Računajo tudi, da v slučaju velike italijanske ofenzive bi bila Nemčija primorana poslati večji del svoje armade na italijansko bojišče, vsled česar bi oslabilo zapadno ali istočno fronto.

Washington, D. C., 29. julija. — Italijansko poslanstvo je prejelo sporočilo iz Rima, ki pravi, da so se zavezniški zedinili na pariški konferenci glede na politično kakor na militaristično vprašanje na Balkanu kljub diferencam, ki so eksistirale med njimi.

Dalje pravi depeša, da sta bili na konferenci zastopani tudi Srbinja in Rumunija in obe sta se strinjali z načrti, ki so bili sprejeti na podlagi rasprave o balkanskem vprašanju.

Mirovni shod v Londonu se je končal s kravalci.

London, 29. julija. — Delavsko-vojaški svet — angleška organizacija, zasnovana po vzgledu organizacije v Rusiji — je večerj sklical javni shod v Kingslandu. Shod se je vršil v neki cerkvi in na dnevnem redu je bila razprava o miru brez aneksij in odškodnin. Komaj je bil shod otvorjen, je siloma pridrla v cerkev velika množica pod vodstvom lahko ranjenih vojakov in zahtevala, da se shod razide. Nastal je splošen nemir in tepež. Napadalec so preobračali mize, metali stole in vrgli govornike z odra. Zborovalci so kmalu pobegnili iz cerkve, toda kravalov še ni bilo konec. Izgredniki so polomili cerkveno ovravo in razbili vsa okna z umetno poslikanimi šipami. Ko je bila stvar končana, je neki kanadski vojak stopil na kor in govoril patriotičen govor kakor je množica zapela "Rule Britannia."

Drugi mirovni shod delavsko-vojaškega sveta v Newcastle je bil tudi razbit na ta način.

DRHAL JE LINČALA DVA ZAMORCA.

Montgomery, Ala. — Policija je aretirala dva brata in zamorca Will in Jesse Powell, ker sta grozila nekemu belopoltnemu farmarju. Preprij je nastal radi farmarjevega konja.

Takoj se je zbrala drhal, ki je zamorca iztrgala policiji in ju obesila na bližnje drevo.

Krasna kulturna in civilizatorična slika belopoltno rase na jugu, ki snatra sebe za poklicano vladajočo raso. Takega dejanja bi se sramoval še celo srednjeveški afriški divjak.

ZADNJE VESTI.

Petrograd, 30. jul. — Na ruski fronti kažejo znamenja na boljše. Panika v armadi izginja, čut srma narašča in čete, ki so doslej bežale iz Galicije, se zakopavajo v jarke in pripravljajo na obrambo. Vojni urad javlja, da so ruske čete izpraznile linijo Čalartuka-Dentirovka v istočni Galiciji. Zapadno od Zalesčika so Nemci okupirali Jasnojvpolni in Toporovce.

London, 30. jul. — Rumunsko uradno poročilo pravi, da so rusko-rumunske čete okupirale sovražne pozicije na 30 kilometrov široki fronti in prodrele 15 kilometrov daleč v Moldaviji.

Berlin, 30. jul. — Generalni štab javlja, da so se Rusi umaknili šez gališko mejo pri Husjatnu. Med Dnjestrom in Prutom so se hoteli ustaviti, toda močan nemški napad je zlomil njih odpor. Kutji v galiških Karpatih je v nemških rokah.

Pariz, 30. jul. — Nemci so večerj dvakrat napadli, prvič ob zori in drugič ob tleh popoldne, v okolišju Hurtebise, toda v obeh slučajih so bili vrženi nazaj s velikimi izgubami.

Amsterdam, 30. jul. — Dunjska "Neue Freie Presse" javlja, da je izjavil avstrijski podadmiral Maksimiljan Njegovan, da submarineke ne bodo nikdar prinesle zmage. Po njegovem mnenju so velike bojne ladje, posebno lahke križarke, mnogo bolj važne. Njegovan je tudi dejal, da bi bila vojna z Italijo že davno končana, če bi imela Avstrija večjo mornarico.

RUSIJA JE ZAPRLA MEJE.

Petrograd, 29. julija. — Z ozirom na izredne okoliščine je provizorična vlada izdala naredbo, s katero zapira ruske meje vsem potnikom, ki nečejo priti v Rusijo ali oditi iz Rusije. Meje ostanejo zaprte do 15. avgusta in v tem času ne dobi nihče potnega lista; edino osebe, ki imajo diplomatične listine in diplomatski kuriji smejo čez mejo.

Ta korak vlade je naperjen proti Nemčiji, da ne bo mogla več prejemati informacij iz Rusije in pošiljati tamkaj svoje špijone. Dalje je vlada uvedla strogo cenzuro za časopise. Vesti, ki se tičejo gibanja čet in bojnih ladij, so prepovedane.

Kerenskij je večerj izjavil: "V Rusiji se je pojavila pošast anarhije, katero je treba zadaviti. Pogumnih src in krepkih rok je treba, ako hočemo utaviti umikanje armade v Galiciji. V Rusiji je še dovolj dobrega materijala, ali do zdaj smo dovolili, da ga je šlo veliko v nič."

London, 29. julija. — Zadnje vesti iz Petrograda, ki se pečajo s politično in militaristično situacijo, govore, da je Petrograd zopet miren kakor že ni bil več mesecev. To dejstvo je pripisovatelj strogim odredbam Kerenskija, kateremu se je posrečilo razorožiti upornike. Nepristranski opazovalci razmer poročajo, da katastrofa na gališki fronti izvira naravnost iz agitacije bolševikov (ekstremnih socialistov in anarhistov).

(Dalje na 4. str., 3. kol.)

London, 29. julija. — Rusi se še vedno umikajo v Galiciji in Bukovini, toda istočasno prodirajo v Rumunijo vred v Moldaviji proti Ogrski. Rusko-rumunske čete se bližajo okolišju gore Kalakul v juž. Karpatih in so pogнали Avstro-Nemce iz Bodupla na levem bregu reke Putne. Njihov bojni plen je velik; pri okupiranju hribov južnozapadno od Berezoizja so Rusi in Rumunji vplenili celo baterijo avstrijskih topov in zajeli mnogo ujetnikov.

Kakor poročajo oficijelno iz Berlina; so Nemci in Avstrijeci v Galiciji dospeli do planin ob Prutu na drugi strani Kolomeje, katero so okupirali v petek. Ruske čete so končno prišle nuditi srdit odpor.

London, 29. julija. — Iz Petrograda javljajo o žalostni usodi dveh polkov češko-slovaških prostovoljcev, ki so se borili na fronti pri Tamopolu. Umikajoči se Rusi so ostavili Čene same na bojišču in zadnji, dobro vedoči, kaj jih čaka, ako padejo v roke Nemcem ali Avstrijem, so se borili kot levi do zadnjega moža. Častniki so se sami usmrtili in prostovoljci so skočili tani, kjer so nemške granate padle najbolj gosto. Prednja avstrijska straža je ujela tri Čene in jih takoj obesila na bližnje drevo. V tistem trenutku je priskočila na pomoč četa ostalih Čehov, premagala stražo in ujela tri Nemce. Čehi so prisilili Nemce, da so sneli tri viseče Čene z drevesa, nakar so jih obesili (tri Nemce) na ravno tisto vrvi.

Umikanje Rusov od Dnjestra do Karpatov se nadaljuje in Nemci so prišli do Horodenke; ki se nahaja 25 milj od Černovic. Ruski poveljniki so menda skušali ustaviti svoje čete na liniji, ki drži severozahodno od Tarnopola do Kimpolunga, toda spridlo demoralizirane fronte je mogoče, da bodo ostavili avstrijsko ozemlje in se postavili v bran na ugodnejši liniji v Besarabiji. Na severni ruski fronti se vrši ljuto topniško bojevanje. Rusi se menda pripravljajo na sveže napade, da odvrnejo pritisk na svoje armade v Galiciji.

Rusinje so se spopadle z Nemkami — dokaz da so žene tudi v — nemški armadi.

Kodanj, Danska, 29. julija. — Ženske se bore proti ženskam na ruski fronti. Tako javljajo iz Petrograda. Začajo sredi je ruski ženski bataljon — ki se imenuje "bataljon smrti" — naletel na oddelek žensk, ki so se borile ob strani možkih v nemških zakopih. Nekaj teh amazonk je bilo ujetih in iz njihovih ust je prišla na dan prva vest, da so tudi v nemški armadi ženske, ki so se pripravile prostovoljno.

Bitka, katere so se vdeležile Rusinje, je bila vroča. Od oddelka 200 žensk, jih je ostalo le petdeset. Dvajset jih je obležalo mrtvih, osem so jih ujeli Nemci in ostale so ranjene. Med ranjenimi je tudi polkovnica Vera Buekarska — ki je bila že prej dvakrat ranjena — in Marija Skridlova, hči bivšega mornariškega ministra. Obe sta v bolnišnici.

Vesti o ženskah v bitki — interesant in skoro nevrjeten pojav v sedanji vojni — so prepričale Petrograd, da so ženske ravno tako dobre za boj kakor možki, da še več — v tem slučaju so se iz-

Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sundays and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oglepanju n. pr. (Junija 30-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Sila in protisila povsod in tudi v--Rusiji.

Človeka boli srce, ko čita dnevne vesti zadnjih dni o "vladi z železom in krvjo" v novi Rusiji. Nehote stoji pred nami vprašanje: Ali se ponovi v Rusiji strašna drama iz francoske revolucije, ko je stala na pariških ulicah krvava giljotina in pela smrtno pesem od zore do mraka?

Iz tega vprašanja se pa takoj rodi drugo: Ali niso v Rusiji ljudje, ki si domišljajo, da žive v času francoske revolucije in ki ne vedo, da so razmere danes popolnoma drugačne kot so bile pred 120 leti?

Na zadnje vprašanje odgovarjajo dogodki v Rusiji: da. Revolucija je dala Rusiji svobodščine, kakršnih še ni imel noben narod na svetu. Dobili so vse in še več, kar je bilo mogoče dobiti v danih razmerah. Najširša svoboda tiska in govora, odprava smrtnih kazni in pregnanstva, šesturni delavnik itd. so reči, ki bi jih ljudstvo težko dobilo v katerikoli drugi državi, ki bi bila še pred enim tednom najbolj tiranska pod solncem in vrhutega še v vojni. In vse to so Rusi dobili po kratki in najsijajnejši revoluciji, kar jih pozna zgodovina — z malimi žrtvami.

Če so bile pridobitve revolucije tako velike že v začetku, je bilo po vsaki pravici pričakovati, da bodo sčasoma še večje. Pravimo sčasoma, kajti tudi revolucija ne dela čudežev. Zgodovina nas pa uči, da so bili v vsakem prevratu ljudje, ki so hoteli imeti v enem dnevu vse, o čemur so sanjali vse svoje življenje. Prenagla svoboda jim je zmešala pamet, in ker so smatrali, da imajo svobodo početi, kar hočejo, so počenjali največje neumnosti in zločine v imenu svobode. Na francoskem so jakobinci hoteli vse prekucniti v treh dneh in dosegli so to, da je prva republika propadla in Francija je imela nadaljnih sto let zopet cesarja in kralja.

In zdaj vidimo jakobince tudi v Rusiji. Ni jim dovolj, da imajo vse in še več, za kar so se borili za časa carja, oni hočejo kar naenkrat vse brez ozira na to, da li je mogoče in da li so razmere zrele v pričujočem momentu za dosega vsega. Ruski bolševiki hočejo posnemati francoske komuniste in vsak ima svoj program, vsak svojo resolucijo in vsak zahteva v imenu svobode, da se njegova zahteva takoj vresniči. Ker je pa večina ruskega proletarijata prepametna, da bi se ozirala na vsakega kričala, so se ruski jakobinci polotili sile. Računali pa niso na protisilo.

Carjeva sila je rodila protisilo — revolucijo. Nasilje prenapetih rebelev je rodilo protisilo od strani revolucije. In zgoditi se je moralo, da se je revolucionarna vlada poslužila sredstev bivšega carja: kozaške knute in bajoneta, zapora, smrtnih kazni in zatiranja časopisov. Zares žalostno je to dejstvo in objokovanja vredno, ali tako so tirjali dragoceni cilji revolucije. Če dvigneš pest, bodi pripravljen na pest.

Ljudje, ki si tolmačijo svobodo na ta način, da smejo početi vse, kar se jim zasanja v njihovih topih glavah, dožive kmalu, da jih tepe tudi svoboda. Skratka taki ljudje zaslužijo, da žive vse svoje življenje v tiranstvu.

Rusija je v tem trenutku v veliki krizi in vsak napreden človek želi, da jo preživi. Ruska revolucija ima dobre voditelje, toda prehod v dobro ali slabo ni odvisen od voditeljev. Glavna sila v Rusiji je ljudstvo in če večina ljudstva ohrani trezno zavest, tedaj se bo Rusija izklopala iz krize, premagala bo zunanje in notranje sovražnike in uživala sadove revolucije.

Aneksije po "historičnem pravu."

Iz Pariza javljajo, da Italija vstraja pri svoji zahtevi za anektiranje Primorskega in Dalmacije. Ona sicer pravi, da njena zahteva ni aneksija, temveč hoče le "dobiti nazaj, kar ji gre po historičnem pravu in kar je potrebno za obstanek njene eksistence".

Grška zahteva Carigrad in se tudi sklicuje na "historično pravu".

V prvih dveh letih vojne, ko je bil Carigrad namenjen Rusiji in ko so zavezniki vse navprek govorili o aneksijah, je oficijelna Italija odprto trdila, da hoče imeti primorsko in dalmatinsko deželo prvič zato, ker so baje tam "neodrešeni Italijani" in drugič zato, ker na vsak način hoče imeti tiste kraje; o "historičnem pravu" takrat še ni bilo govora. Italija je pač morala imeti gotove obljube od zaveznikov, kajti drugače bi sploh ne šla v vojno.

Po ruski revoluciji je pa stvar dobila drugo lice. Rusi so se odrekli vsaki aneksiji, torej tudi Carigradu, kar je pognalo Miljukova v politično smrt. In Rusija je šla dalje. Zahtevala je od zaveznikov, da pregledajo svoje mirovne pakete, in če je v paktih kaj zapsanega o aneksijah, naj ta popravijo. Geslo nove Rusije je: Vsak narod naj sam odloča o svoji usodi!

Zavezniki so obljubili, da bodo pogledali v pogodbe in Italijo je pričelo skrbeti. Zahteva nove Rusije je predvsem zadela italijanske aneksiste, kajti če obvelja princip Rusije, da bodo narodi sami odločali, tedaj je gospoda v Rimu prepričana, da Slovenci in primorski ter dalmatinski Hrvatje ne bodo nikdar odločili, da se pustijo aneksirati od Italije. Takrat so pa iztaknili "historično pravu". Francozi zahtevajo Alzacijo in Loren, ker sta njihovi deželi in ker sta bili odtrgani od Francije. Italijani bi se radi postavili na francosko stališče: primorske dežele in Dalmacija je bila tudi nekoč del — rimskega cesarstva! Torej je treba "dobiti nazaj" te dežele.

Govoriti o aneksijah po "historičnem pravu" je največja absurdnost, kar si jih more človek misliti. Ako Italija zahteva po tem pravu Primorsko in Dalmacijo, potem mora zahtevati polovico Evrope in malone vso severno Afriko, kajti vse to je bilo v starem veku v mejah rimskega cesarstva; anektirati bi morala Francijo, Španijo in ves Balkan. Po historičnem pravu nima Anglija pravice do eksistence in Združene države morajo vrniti vso zemljo nazaj Indijancem. Po historičnem pravu nimajo Slovani ničesar iskati v Evropi, temveč se morajo vrniti v Azijo, kjer je bila njihova prvotna domovina. Po historičnem pravu bi Turčija lahko zahtevala nazaj vse ozemlje do Donave.

Grška je tudi postala druga Italija, ako res zahteva Carigrad. Grki imajo ravno toliko pravic do Carigrada, kolikor jih imajo Rusi. Najboljši načrt ima Kerenski, ki pravi, da se mora Carigrad z Dardanelami vred internacionalizirati, to je da postane posest vseh narodov. To je najpametnejša zahteva.

Kaj bodo storili zavezniki? Ali bodo sprejeli pametno zahtevo nove Rusije: nobenih aneksij? Primorske dežele z Dalmacijo vred pripadajo z vsemi pravicami — na katere se je treba danes in v bodoče ozirati — jugoslovanski republiki in Rusiji, kakor tudi Ameriki je v tem oziru na naši strani, prizadeti narodi naj pa odločijo. Če pa obvelja pogoj aneksij, ako ima zmagovalc pravico anektirati, kar hoče, kako bodo potem mogli zavezniki zabraniti Italiji, da ne seže po jugoslovanskih deželah? Proč z aneksijami!

DOPISI.

White Valley, Pa. — Pred kratkim sem poročal, da so tukajšnji premogarji na stavki. Sedaj so se pa zopet povrnili na delo. — Dosegli niso skoro nič. V ponedeljek 23. julija se je oglasila parna piščalka vabeč premogarje na delo in prvi dan se je odzvalo okrog trideset delavcev na delo. Razumno je, da je to povzročilo veliko nejevoljo med drugimi premogarji. Pred stavko je bilo tukaj okrog 400 premogarjev. Drugi dan stavke je delalo že petdeset delavcev in 26. julija so se večinoma vsi podali v premogokope. Polovica se jih je seveda preselila v druge kraje.

Ko bi bili vsi vztrajni in slozni bi lahko kaj dosegli, toda kaj poma, ker so se pa nekateri prestrašili groženj kapitalističnih priganjačev, ki so jim grozili, da jih bo družba pregala iz hiš. Grozili so jim vse mogoče stvari edino s tem namenom, da so jih pripravili, da so šli delati in brez da bi vprašali, ali je družba voljna izpolniti, kar je prej obljubila, namreč "Run of Mine." Podali so se na delo pod starimi pogoji.

V ječo so vrgli nekega Italijana in so ga obdolžili, da je on prvi nagovarjal delavce za stavko. Istelega "zločina" je bil obdolžen tudi neki Slovenec, ki je pa do časa pobegnul iz tega kraja. — Razumljivo je, da kjer ni slege, ni uspeha.

Vendar bo pa imela družba nekaj časa jako malo delavcev. Toda dobro vem, da se jih bo veliko povrnilo nazaj k tej družbi, ker je veliko takih, ki so delali že nad deset let za to družbo in mislijo, da kje drugod ne morejo služiti kruha. Ni čuda, da kapitalisti tako delajo z delavci, ker se takorekoč delavci sami vklepajo v sužnost.

To je meni skoro nerazumljivo, da so ravno pristni Amerikanci tako malo podučeni o delavskem vprašanju in se hitreje puste zapeljati kapitalističnim voditeljem. Dobi se tudi druge narode, ki nimajo niti pojma o socializmu in delavskih pravicah in se ponižajo do najnižje stopnje — stavkokaza. Največ je Slovakov, Poljakov, Srbov in južnih Italijanov. Tudi med Slovenci se najdejo taki, ki pravijo, da ni mogoče, da bi delavci kdaj kaj napredovali in da je vseeno, kateri stranki kdo pripada in da kapitalistom itak ne more nihče nič, ker imajo ves denar v rokah. Ali je pa temu res tako?

Gotovo, dokler bodo delavci mirno prenašali udarec denarnih mogotev. — Kaj pa če vseeno pridejo enkrat do spoznanja, in porečejo, sedaj pa ne več po tej poti, po kateri smo dosedaj hodili. Kdo bo imel večino? Ali bodo mogoče milijonarji delali tako in opravljali dela, katera sedaj delavci? Gotovo ne. Tudi bi morali delavci vse dobiti, kar bi zahtevali. Enkrat bodo delavci prišli do spoznanja in kadar se to zgodi, tedaj bo odpravljen sedanj sistem in priti mora do tega, to je gotovo.

Prostomislec.

Barberton, O. — V tukajšnji naselbini je vsega dovolj, dela in draginje. Tako da se ne more nihče pritoževati, da mu manjka dela, ali da ni dovolj draginje. Vse je blagoslov prosperitete, od katere imajo kapitalisti največ dobička. Mi pa dobimo, kar njim ostane.

V tukajšnji naselbini se je ustanovila postaja unije železovinarjev, katere glavni sedež je v Cincinnati, O. K tej uniji lahko vsakdo pristopi, vsaka možka oseba, katera dela že štiri leta ali več v livarni (Foundry) kot "molder". Vstopnina znaša \$5.00 in ni nobene zdravniške preiskave. V slučaju

bolezni dobi vsak član-bolnik od podružnice unije \$5.50 na teden bolniške podpore in \$9 na teden podpore v času štrajka. Asesment znaša 50c na teden. Rojaki pristopite k organizacijam, da bomo imeli večjo moč, kadar bomo nastopili proti kapitalistom.

John Rataj, poročevalec.

Ely, Minn. — Neki rojak mi je dal "Ave Marijo" št. 14 s pripombo: "Citaj dopis iz Ely, Minn." Jaz res vzamem v roke list in začenem čitati. Avtorica dopisa začne sledeče: "Imeli smo sestanek za ustanovitev Narodnega Doma. Sklicali so v ta namen zastopnike vseh društev, Udeležila sem se tudi jaz kot zastopnica našega društva. Bilo nas je več žensk, ki smo poslušale, kako so se možki med seboj pričeli in prepirali, koliko bo dom, kako se bo spravila tolika svota skupaj. Kar je kak zastopnik dobrega predlagal, vse so mu "čitalničarji", ali njih privrženci zavrnili". Nadalje: "Neki zastopnik je izrekel pri tej seji besedo "Bog", a brž se je oglašil neki "ta rudeci": "Kaj nam če Bog tukaj? On naj bo tam, kje je". Bil je res lep začetek in ni čudno da so skoro vsa društva odpovedala sodelovanje, kakor me ženske tako tudi možki". Itd.

Gospa! Zakaj se ne podpišete, čemu se skrivate? Ako človek govori resnico, se mu ni potreba popopolnoma nič skrivati. Toda, ker je vaš dopis glede čitalničarjev ves iz trte izvit in popolnoma lažniv, se ne upate. S tem lažnjivim dopisom ste javno imenovali "čitalničarje" kot glavne povzročitelje razdora za skupno akcijo Nar. Doma. Skoro bi človek ne mogel verjeti, da so ti ljudje, ki se štejejo za pobožnjake, zmogni takih nesramnih laži. Vsak, ki je bil pri javni seji za Nar. Dom navzoč, mora priznati, da ta dopisnikarica čez mero laže. Vprašam dopisnikarico: Kdo je spržil idejo za Nar. Dom? Kdo se je najbolj trudil in deloval, da bi se ta ideja uresničila? Kdo je apeliral na zastopnike, da naj se ne pričakajo, ampak da naj se stvarno razpravlja? Kdo je bil tisti, ki je bil pripravljen žrtvovati premoženje vredno približno \$2000 le pod skromnim pogojem, da si ohranijo "čitalnico v Nar. Domu? Čitalničarji! Oni so tisti, ki so se najbolj trudili in tudi sprožili idejo ter so povsod delovali, da bi se stvar uresničila. Toda kljub temu vsemu trudu od strani čitalničarjev so nekateri katoliški možje izjavili, da so proti temu, da bi imeli čitalničarji kako pravico v "Domu" do čitalnice. Kljub vsemu nasprotovanju napram nam bi se bili mogoče še sporazumeli. Ali ko smo odobrili pri drugi skupni seji, da se pobori od vsakega člana po deset centov na mesec za "Dom", so pa društva odpovedala svoje sodelovanje. To je bil vzrok ali povzročitelj razdora, ne pa čitalničarji. Prepričan sem, ko bi samo čitalničarji pobirali za Nar. Dom po deset centov mesečno, da bi bila društva gotovo sodelovala, seveda če bi ne bilo treba nič plačevati. Toda s tem ne mislim vseh društev, kar pa dopisnikarica ne omeni. Razume se samoobsebi, za kaj ne. Čitalnica ni nobena politična organizacija, še manj klerikalna. Člani čitalnice so popolnoma svobodni. Član je lahko socialista ali klerikalec; vsak ima pravo voljo, ali hoče iti k maši ali ne. Ako gre, je dobro, ako ne gre, pa tudi prav. Mi nikogar ne silimo in branimo pa tudi ne. In ravno to najbolj togoti dopisnikarico.

Dopisnikarica omenja, da je neki "ta rdeci" rekel, da Bog naj bo tam, kjer je. Kolikor je meni znano, je omenjeni rojak T. jako dober katoličan, kateri še prav pogosto zahaja k maši in tudi ni čitalničar, še manj pa "ta rdeci". Toda oba z dopisnikarico sta enaka. Oba sta pokazala svojo omiko, on na seji, ona pa v dopisu. Toliko pa z gotovostjo rečem, ko bilo na Ely toliko "ta rdecih", kot si jih dopisnikarica predstavlja, bi Narodni Dom že davno stal.

Toliko v odgovor na nesramni dopis, da ne kdo izmed rojakov napačno sodil o tukajšnjih čitalničarjih.

F. A. Vider, predsednik Slov. čitalnice.

Samo njo.

Rezika: Meni se zdi, da ti vedno po več dekle vodiš za nos. Pepe: Saj ni res dušica. Prisegam ti, da samo tebe.

FARMARJI SE ORGANIZIRAJO.

Washington, D. C. — Ustanovitev zveznega odbora za farmarske organizacije postaja meso in kri. V glavno mesto so dopeljali voditelji farmarskega gibanja 22 držav, da se posvetujejo o svojih interesih in organizaciji. Člano stvo vseh zastopanih farmarskih organizacij znaša nad pol milijon in sanje za vseameriško farmarsko organizacijo se urinčujejo.

Zveznemu odboru za farmarske organizacije so se pridružili sledeče farmarske organizacije: Farmers' Educational and Cooperative Union of America, Farmers' National Congress, Pennsylvania Rural Progress Association, National Dairy Union, National Agricultural Organization Society, National Conference Marketing and Farm Credits, The National Council of Farmers Cooperative Associations.

Na konferenci so navzoči zastopniki treh drugih farmarskih organizacij, ki bodo poročali svojem delu zveznemu odboru. Namen zveznega odbora je, boljše položaja za farmarje. To bo skušal odbor doseči pododsekom in postavi. Glavni stan odbora ostane v Washingtonu. Tajnikom je bil izvoljen Charles W. Holman iz Madisona, Wis. V eksekutivo so izvoljeni Charles S. Barrett iz Union Cityja, Ga., predsednik the Farmers' Educational and Cooperative Union of America; Gifford Pinehot iz Milforda, Pa., predsednik the Pennsylvania Rural Progress Association; W. T. Craig iz Catawissa, a., tajnik the National Dairy Union; Charles M. Carty iz Madisona, Wis., ravnatelj the National Agricultural Organization Society; J. W. Shortle iz Yorka, Neb., tajnik the National Council of Farmers' Cooperative Associations.

Prvo redno zborovanje organizacije se vrši v Washingtonu meseca januarja 1918.

Slovenski vojaški vinci.

Ely, Minn. — V tukajšnji naselbini so bili sledeči Slovenci zrebrani za armado strica Samu Jos. Novak, Louis Ravnikar, Anton Mračec, Jos. Draguš, John Verli, Peter Skratski, Math Mike Štark, Lovrene Kavčič, Anton Pajk, Frank Jenko, Jos. Milkovič, Anton Čizmar, Frank Beligaj, Math Gasparič, John Štin, Anton Mates, Jos. Ule, J. Fink, Frank Skule, John Lap, Anton Poljanec, Jos. Mavser, Jos. Štrukel, Jos. Gradišnik, John Štark, John Tekavec, Adolf Grub, Jos. Meglič, Peter Robnik, Danjan Bohinje, Math Zgone, Jos. Anžič, Jakob Škerjanc, Jos. Jan, Jos. Skala, John H. P. Louis Rebolj, Mike Kapač, Jos. Čelečnik, Steve Bukovina, Frank Lozar, John Flek, Anton Bro, Fred Skube, Frank Kuhar, Jos. Vertin, Anton Ulove, Jos. Perš, Jos. Krašovec, Simon Marolt, Jos. Zverlj, John Novak, Frank Jerše, Jos. Klas, Frank Škerjanc, John Štembal, Anton Bolka, Jos. Jernatič, George Barič, Jos. Samson, Math Zagar, Jos. Benik, Jakob Pete, Louis Semec, Jos. Malarič, Frank Podr, Louis Glavan, John Burja, Jos. Perdan, Frank Dajak, Leopold Cvetkovič, Vencec Novak, Jos. Jenko, Frank Muhvič, Frank Šušnar, John M. Musič, Math G. Math, Jos. Šerjak, Louis Stefanek, Jos. Martin, Jakob Štrukel, Jos. Gruden, Ludvik Mesojed, Louis Janežič, Tomo Križman, Fred A. Vid.

Hermine No. 2, Pa. — Iz tukajšnje naselbine bodo morali iti v vojsko Sloveni na nabor za ameriško armado: Anton Segs, Jos. iz Litije, Jos. Makovec od istega kraja, Frank Jereb od Logatca, Jos. Stok iz Šmartna pri Litiji, Anton Bacher iz Richenberga. Pred ameriški državljani, drugi so državljani.

Anton Kol.

Listnica za informacije.

Odgovor glede denarja, Virginia Minn. — Obrnite se na vašega starjšarja in mu vse to razložite, če ste nam pisali in pokazali, da ste di-odrezek "Money Order" terega ste dobili, ko ste denar. Drugega vam ne svetovati.

Položaj na evropskem bojišču.

(Nadaljevanje s prve strani)

Kazale bolj junaske in bolj zanesljive kot možje. Kajti možje so pobegnili in ženske so ostale same na bojišču sprico velike premoči Nemcev.

Ena izmed ranjenih vojačije je pravila častnikarskem poročniku: "Ves dan smo ponavljale napade na Nemce. Nepozaben je bil naš napad v Novospaskem kraju blizu Smorgona, kjer je sovražnik izgubil pogum, ko je zahteval naš krik. Posledica je bila, da smo pobile mnogo Nemcev in nekaj smo jih ujele. Med ujetniki je bilo tudi par žensk, od katerih smo izvedele, da so žene tudi v sovražni armadi. Imele nismo nič najmanjše bojazni za našo osebnost varnost in zakadile smo se v sovražne vrste med smehom in petjem. Prva neprijetnost me je bolela, ko sem zagledala mrtva trupla, ali to je trajalo samo trenotek. Naše razočaranje je prišlo le tedaj, ko so nas obsule krogle iz sovražnih strojnih pušk in ko so naši moški tovariši eno za drugim zapustili takope in nas pustili same — pešico žensk — vprečo velike premoči sovražni-ka."

Petrograd, 29. julija. — Sinodno uradno poročilo: Od Baltičkega morja do reke Ljule je bilo topniško bojevanje. Na galijski fronti, kjer je sovražnik v ofenzivi se ni zgodilo danes nič posebnega. V Karpatih je sovražnik napadel naše čete v okolici Botmoča, istočno od Kirlibabe, in je potisnil nekoliko nazaj.

Rumunška fronta: V smeri proti Kozivasarhely nadaljujejo rumunsko-rumunske čete s prodiranjem za umikajočim se sovražnikom. Višine pet vrst zapadno od Monastirke, Kočirulova, Dragoslav in južozapadno od Berešija so v naših rokah. V teh bojih so rumunse čete vplenile sovražne baterije in ujele večje število mož. V okolici gore Kalakul so naše in rumunske čete napredovale do reke Putne in zasedle vas Budupe na levem bregu reke. — Nemški letalci so večerj metali bombe na bolnišnico v Molodečni, severozapadno od Dvinska in ušli zdravniku, postrežkinjo, duhovnika in nekega dečka.

Berlin čez London, 29. julija. — Naša divizija je zasedla nadaljno zemljo južnoistočno od Tarnopola. Na obeh straneh Dnjestra se umikajo ruske čete in uničujejo na seboj ceste in železnice. Naši armadni zbori so prekoračili linijo Jagelnic-Horodenka - Nobilevov. — Severno krilo armade nadvojvode Jožefa se bliža prutskim planinam onkraj Kolomeje. Severno od Seletina, ob moldavski cesti in v Karpatih so naše in avstrijske čete iztrgale Rusom nekaj hribov. Južno krilo te armade, ki se nahaja v dolini ob reki Putni na rumunski fronti, se je umaknilo na istočno bokoče gorovja Berezker vsled premoči sovražnika.

Dunaj čez London, 29. julija. — Avstrijski generalni štab javlja: V Moldaviji ob reki Sučici se nadaljuje bojevanje. Sovražnik se je polastil vasi Soveja in Neretel. Na fronti od Tartarskega prelaza do Kirlibabe je sovražnik začel slabeti. Ruske čete so se umaknile čez reko Kabal. Naša ofenziva s pomočjo nemških čet v Galiciji se nadaljuje uspešno. Avstrijske in bavarske čete so osvojele Kolomejo po vročem boju z ruskimi zadnjimi stražami. Čortkov in Trembovia sta v rokah Nemcev. Severno od Trembovie so se Rusi ustavili in izvršili vroč protinapad, ki je na bil razbit pod ognjem naših topov.

Kanonada v Belgiji se nadaljuje. Z zapadne fronte je bilo večerj malo vesti. Pariz javlja, da so Nemci izvršili napad v pogorju Chemin-des-Dames, ki je pa bil odbit in Berlin ravnó tako javlja, da so Nemci odbili francoski napad. Dalje javlja Berlin, da se v Belgiji nadaljuje silna kanonada,

ki traja z malimi presledki že štiri dan.

Z italijanske fronte.
Rim, 29. julija. — Vojni urad javlja, da so bili večerj topniški boji na Tirolskem. Infanterijski spopadi so omejeni na straže. Avstrijci so užgali dve veliki minni pod italijanskimi zakopi na Črnem Vrhu, toda škode ni bilo (7). Italijanski letalci so zopet metali bombe na železniško postajo v Sv. Luciji in na vojaške zgradbe v Opčini. Vrgli so tudi tri tone bomb na elektrarno v Idriji.

Zračni napad na Pariz.
Pariz, 29. julija. — Nemški letalci so večerj vrgli dve bombi na Pariz, toda francoski branbojci so jih odpodili preden so mogli narediti večjo škodo.

Japonska armada na ruski fronti?
Washington, D. C. 29. julija. — V tukajšnjih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da bo Japonska kmalu močan faktor na ruski fronti. Japonska se je do zdaj rezervirala, toda njena armada je mobilizirana. V zadnjih par mesecih je spravila Japonski veliko armado in ogromno zalogo municije v Mandžurijo, kjer čaka priložnosti, da udari na istočni fronti. Japonska je velika rezervna iztoka, kakor je Amerika na zapadu. Ako se zgodi, da ruske armade vsled notranje nesloge in disorganizacije ne bodo kos Nemčiji pride vsa japonska sila na rusko bojišče.

Razno iz inozemstva.

Anglija ima sedem milijonov mož pod orožjem.

Pariz. — David Lloyd George je v soboto pogostil urednike pariških listov z zajtrkom in ob tej priliki je govoril z njimi o vojnem položaju.

George je dejal, da ima Anglija pod orožjem pet do šest milijonov mož v teritorialni armadi, 400.000 do pol milijona mož v mornarici in milijon mož iz kolonij. Anglija je dala svojim zavzemnikom dva milijona ton trgovskih ladij na razpolago in ladje-gradni program za prihodnje leto znaša štiri milijone ton, kar je polovico več kot je Anglija še kdaj zgradila v mirnem času enega leta. Z ozirom na submarinsko borbo je rekel George, da se izgube na morju vedno manjšajo, ki čimur je veliko pomogla Amerika s svojim brodogradenjem.

Dalje je povedal angleški premier, da je v vojnih industrijah Anglije vposlenih pet milijonov možkih in žensk; lahko bi vposlili še več žensk, toda temu se upira delavske unije, ki se boje ženske konkurence po vojni.

George priznava, da so zadnje vesti iz Rusije zelo slabe, toda Rusija je že pokazala, da ima brezmejnja bojovna sredstva in v ostalem je Rusija dežela nepričakovani.

Štrajk premogarjev na Angliškem.

London, 29. jul. — V West Monmothu so zaštrajkali premogarji in stavka se širi po sosednjih okrožjih. 11.000 premogarjev je na štrajku.

Glavar nemških vohanov usmrčen v Belgiji.

Amsterdam. — Glavar nemške špijonaže v Belgiji je bil zavrtno napaden in usmrčen zadnji teden v Lommel, belgijskem Limburgu. Za napadalcem ni sledu in nemške oblasti v Belgiji so razpisale nagrado 3000 mark (\$750) tistemu, ki ga ujame.

12. julija so Nemci ustrelili v Liegu sedem Belgijcev, med katerimi je bil tudi duhoven iz Herstala v Švici.

Kopanje hrane v Nemčiji.

Amsterdam. — Po privatnih vesteh iz Nemčije je postal tamkaj živečni položaj tako resen, da se že dnevno ponavljajo organizirani ropi na nemške kmetije. Vlada je vpeljala posebne orožene straže, ki stikajo za roparji. Z druge strani javljajo, da so kme-

tje sami v zvezi z "roparji", ker hočejo na ta način ohraniti malo več žita zase, kot jim ga pa dovoli nemška vlada.

Nova ofenziva na Balkanu.

Pariz. — Tukaj krožijo informacije, da so zavezniki na svoji tukajšnji konferenci zadnjega tedna zaključili, da mora general Sarraill na balkanski fronti začeti z novo ofenzivo, ki ima namen doseči orientalsko železnico in odrezati Turke in Bolgare od centralnih držav. Dalje je bilo sklenjeno, da angleško-francosko-italijansko vojaštvo zapusti grško ozemlje, izvemski otoka Krf, ki ga hočejo zavezniki še obdržati za morskó bazo.

Eksplozija v Badnu; 120 mrtvih.

Basl, Švica. — V tovarni za izdelovanje ročnih granat v Esrintonu, Baden, se je pripetila zadnja sredo eksplozija, ki je usmrtila 120 delavcev.

Protinemško gibanje na Poljskem.

Kodanj, Danska. — Nemški oblastniki so dali zapreti veliko število Poljakov v Varšavi, Lodzu in drugih krajih, dolžeči jih, da so v zvezi z generalom Pilsudskim. Zadnji je bil organizator in poveljnik poljskih legij, toda kmalu po ruski revoluciji je bil aretiran, ko je hotel zapustiti Poljsko s ponarejenim potnim listom. Tedaj so Nemci odkrili, da je na skrivnem propagiral za poljsko republiko in navduševal Poljake za simpatije do nove Rusije.

Ekscar si je zlomil nogo.

London, 29. julija. — "Exchange Telegraph" ima brzojavko iz Petrograda, da se je Nikolaj Romanov, bivši car, vozil na biciklu v parku Carskega Sela, kjer je zaprt. Pri vožnji je pa padel in si zlomil nogo.

Zopet krušni izgredi v Dusseldorfu.

Amsterdam. — V četrtek so se ponovili krušni izgredi v Dusseldorfu na Nemškem. Ženske in mladina je napadla prodajalnice in pobrala živež, kar ga je bilo dobiti. Izgredniki so odnesli veliko množino alkoholične pijače in pošodovali prodajalce. Vojaški poveljnik v dotičnem okrožju je sklical izredno vojno sodišče in pozval na pomoč vojaštvo, ker policija ni bila kos izgrednikom.

Nemški kancelar pojasnjuje.

Berlin čez London, 29. julija. — Kancelar Michaelis je odpotoval na Dunaj na sestanek z avstrijskim cesarjem.

Kodanj, 29. julija. — Kancelarjev odgovor v rajnstagu na mirovno resolucijo večinskih strank je zelo poparil gotove kroge na Bavarskem in v Avstriji, kjer so pričakovali, da bo pritiski klerikalne stranke za mir obrodil več sadu. Vsled tega je dr. Michaelis sklenil, da obišče glavna mesta vseh federativnih držav v Nemčiji kakor tudi Dunaj in pojasni svoje stališče.

Filip Scheideman, vodja socialistične večine, je izjavil, da bo socialistična stranka rada sprejela ministrska mesta v Michaelisovem kabinetu, ako se ustanovi koalicijske vlada na podlagi mirovnega programa, ki je izražen v znani resoluciji. V tem slučaju bodo socialisti (v frakciji večine) podpirali nemško vlado. Z ozirom na ofenzivo proti Rusiji je dejal Scheidemann, da je potrebna tolika časa, dokler je Rusija sovražnik; ne želi pa, da bi pri tem trepela ruska revolucija. Scheidemann pravi, da upa na skorajšen mir z Rusijo, ne pa z ruskimi bolševiki, ki so povzročili bratomorni boj. Po njegovem mnenju so dogodki v Rusiji svarilo nemškim socialistom, da ne smejo delati za revolucijo med vojno. (Scheidemann je še zmiraj stari tepec! — Op. ured.)

Izobrašen Košut.

Štefan: Rečem vam, da je Košut bil zelo izobražen mož. Mirko: Da, da! Znal je govoriti tudi — madžarski.

RAD BI IZVEDEL

za naslov svojega brata Mike Cuček. Pred tremi leti je bil v Ludlowu, Colo., sedita pa ne vem kje se nahaja. Cenjene čitatelje tega lista uljudno prosim, če je kmu znan njegov naslov, da mi ga naznani, za kar mu bom zela hvaležen, ali pa naj se mi sam prijavi. Moj naslov je: Frank Cuček, R. F. D. No. 3, Box 60-A, Johnstown Pa. Jul. 30—31, in Aug. 1.)

HEILWOOD, PA.

Prejeli smo že več pisem od rojakov, ki delajo za PENN-MARY COAL COMPANY v Heilwood, Pa., o katerih pravijo, da so to skoro najboljši rudniki za delo še kjer so delali v ti deželi.

Mesto je lepo, ima lepe cerkve in nekaj boljših šol v Pennsylvaniji, dobra pitna voda, stanovanja z električno rasvetlavo in vrtom. Delavci zaslužijo nad \$100 na dva tedna. — M. Anderko je bil bolan tri dni, pa je še vaceno prejel \$120,49 in Mike Brunso je prejel pa \$165,09.

Pišite na
Peter Potoma
ali
Gen. Mgr. T. R. Johns

v Heilwood, Pennsylvanija, ali pa pridite osebno na delo. Vzemite P. R. R. ali N. Y. C. železnico.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
138 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je specializiran v zdravljenju vseh vrst bolečin, ki nastanejo v mišicah, kosteh, sklepih, živcih in vseh delih telesa. Zdravljenje brez bolečin, brez uporabe zdravil, brez operacij. Zdravljenje vseh vrst bolečin, ki nastanejo v mišicah, kosteh, sklepih, živcih in vseh delih telesa. Zdravljenje brez bolečin, brez uporabe zdravil, brez operacij.

Slovenska Narodna Podporna Jidnota
Ustanovljena 9. aprila 1904.
Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.
GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9469 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Melek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.
NADEZORNI ODBEK:
Jože Ambrožič, 351 box, Canonburg, Pa.
Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ahsay Ave., Rockspring, „Wyo.“
FOTOTNI ODBEK:
Anton Hrašt, 511-95th Ave., New Duluth, Minn.
Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Pieteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 3, Willock, Pa.
M. Petrovič, 14815 Hale Ave., Collinswood, O.
UREDNIS "PROSVETA":
Jože Zevetarik,
VROVNI UREDNIK:
F. J. Kern, M. D., 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE ZADAVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDEBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POŠLOVANJA se pošiljajo na naslov:
JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonburg, Pa.
ZADAVE PREPRIJLJIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga instanca, se pošiljajo na naslov:
ANTON HRAŠT, 511 — 95th Ave., New Duluth, Minn.
VSI DOPIPI, razprave, članki, naznanila itd., na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:
UREDNIS "PROSVETA", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.
VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglasi, se pošiljajo na naslov:
UPRAVNIŠTVO "PROSVETA", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
V korespondenci s tajništvom S. N. P. J., uredništvo in upravnštvo "Prosveta" ne rabite imen uradnikov, marveč napisite naslov, ko je tu naveden ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.
Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretji četrtok v mesecu. Začetek ob eni uri popoldna.

MOZJE!
Pišite še danes za vrednostna pojasnila kako podvojiti vaše moči — življenje in moško sposobnost. Hitra pomoč!
Naslov je:
Jovito Laboratory
South Hill Branch, Pittsburgh, Pa.

KADITE TILLMAN CIGARE.
Unisko izdelane
Ibykus Cigare 10c
S. N. P. J. Cigare 10c
Tillman Cigar Co.
AURORA, MINN.

PRIPOROČAM SE
vsem rojakom za obilen obisk moje kavarne in restavracije.
Dobra postrežba z vsakovrstnimi jedili. Moje geslo je "Lačne nasiliti". Pridite in gotovo boste zadovoljni z mojo postrežbo. Priprajate se to je najglavneje.
Martin Šorn, 6034 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.
IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00
Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI
Mi pošljite denar vaših prijateljev in staro domovino po najnižjih cenah.
Plačujemo 4 odstotne obresti na bančne vloge.
MOČNA, KONZERVATIVNA IN NAPREDNA INSTITUCIJA.

Koliko hočete zaslužiti?
Vi lahko zaslužite kolikor hočete v vsakem
Allegheny River Mining Comp's
pregomorov. Ni vode, ni plina, ne kamna, dobra streha. —
Cerkve, šole, 7 sobna stanovanja v najem za \$7—dobra pitna voda. Pridite pripravljeno za delo v katerikoli naših pregomorovov v
Furnace Run, Pa., Seminole, Pa.
Conifer, Pa., Cadoga, Pa., Chickasaw, Pa.
ali pa se oglasite v uradu v Kittanning, Pa.

POTREBUJEMO 100 premogorjev za delo v IDAMAR COAL CO. premogokopih Idamar, Indiana County, Pa.; Heshbon, Indiana County, Pa.; Dias, Indiana County, Pa.; Valier, Jefferson County, Pa. Unijski rudniki, dobro stalno delo, ni mokrote, ne plina, ne kamenja. Delavci zaslužijo od 100—120 dolarjev v dveh tednih. Cerkve, šole, le 1/2 mlje oddaljene od mesta, dobra voda, šestsobna stanovanja se dobe v najem za \$7.00. Ni stavke, ne delavskih neredov, dosti vozov. Pridite pripravljeno za delo. Vzemite Cheery Tree Dixonville železnico ali pa se izglasite pri Gen. Supt.
D. R. Williams, v Idamar, Pa., ali pa pri Mr. Vernon F. Taylor, Idiana, Pa.

DR. VELIMIR DEŽELIČ.

V službi kalifa.

Zgodovinski roman.

(Nadaljevanje)

In prišla je za njegove roke in jih močilo s solzami neprestano govoreča:

— Oče moj! Mati moja!

Strežinja je hotel nekaj reči, a ni imel več časa. V sobo plane starka. Bila je bleda in prestrašena.

— Gospodar prihaja.

Strežinja in Fatima planeta pokoncu.

— Ne tratimo časa. Fatima je mora takoj v niti v svoje sobe. Pazi, da gospodar ne zapazi, da si bila tu. A ti gospod, odidi, ako ti je glava draga. Če nas dobi in izve, da si se pogovarjal s Fatimo, tedaj je vse izgubljeno.

— Še en poljub — Fatima objabe Strežinjjo.

— A sedaj z Bogom!

Strežinja in starka ostaneta sama.

— Ali je gospodar že v hiši?

— Ne. Ali pred vratmi je že.

— Kako naj pobegnem? Ali je še kak drug izhod?

— Nobeden.

— Ali lahko skočim skozi okno?

— Na oknih so, kakor vidiš, mreže.

— In če me dobi gospodar tu?

— To ne sme biti!

— Kaj tedaj?

— Izgubljeni smo!

— Še ne, ker imam meč.

— Pri Alahu, ti misliš?

— Ali je tvoj gospodar edina možka glava v hiši?

— Še dva sluga sta.

— Sta oborožena?

— Od nog do glave.

— Torej trije?

— Da, trije.

— In jaz sem sam!

— Ubijete te. Beži!

— Ali pa se jim vseeno uprem.

— Premagajo te.

— Bog mi pomore.

— A kaj ti koristi? Ako tudi vse tri ubiješ, ti ne ostane glava na vratu. Dobe te in tvojo Fatimo ubijejo.

Strežinja, kateremu je drhtel meč v rokah, o-mahnje roka.

— Kaj naj storim?

Za hip nastane tišina. Naelekrat plane starka in se udari z roko po čelu.

— Domislila sem se.

— Kaj.

— Povedem te v sprejemno sobo in rečem gospodarju, da sem te pustila zoper njegovo voljo v hišo, ker prinašaš vesti svetlega hadžiba, ki je tvoj rojak. Ti med tem izmisli, kar ti drago. Glavno je, da te ne najde tukaj.

In takoj ga odvede v tisto sobo, kjer je bil Strežinja prvič, ko ga je Arabec pogostil. Nato odhiti k vratom.

Arabec je že nestrpno trkal nanje in vpil:

— Kaj je to! Ali sedite vsi na ušesih!

Vsa preplašena odpre starka in ga ponižno pozdravi:

— Alkazime, ne srdite se tako, svetli moj in dobri gospodar. Tuj gospod je v hiši.

— Ali si spustila koga v hišo brez mojega ukaza? Jezik ti iztrgam, stara mrcina — je vpil Arabec.

— Počakaj, dobri moj gospodar, in se ne srdi. Morala sem ga pustiti. On je glasnik samega svetlega hadžiba.

Arabec skoči korak nazaj in videlo se mu je, da se ga je polotil strah.

— Za vruga . . . ali je sam?

— Povse sam.

— Potem je dobro — se ojuhači Arabec — ali kako si vedela, da je glasnik hadžiba in ne kak goljuf.

— Ej, moj gospodar. To je tisti mladi človek iz daljnih krajev, ki si ga nedavno pogostil.

— Hrvat?

— Da, Hrvat.

— Him. In on je glasnik hadžibov? Mogoče — se nasmeje Arabec. — Ali kaj želi od mene svetli hadžib?

In trdnih korakov, povsem miren je šel Arabec v sobo.

— A kje je ta Hrvat — reče nato.

— V sprejemni sobi.

— Naj ga zlodej vzame!

In mesto, da bi šel takoj v sprejemno sobo, je šel v sobo, v kateri sta bila njegova hlepa.

Pravkar sta jedla kruh s čebulo. A ko sta opazila svojega gospodarja sta vstala.

Ohorožita se ostro — vzklikne — in gledita, da sta na svoj prvi vzklik v sprejemni sobi.

— Ali naj koga ubijemo?

— Molči, jezik za zobe — se zadere Arabec — dokler ne izgovorim. Ako bo trebalo, vržeš ti, Meho, vrečo preko glave onemu gospodu, ki je z menoj, a ti Ibrahim zvežeš urno vrečo s kononcem. Kaj se potem zgodi, bodeta že slišala. Razumeta!

— Razumeva!

Oha sta izrekle te besede mirno, kakor da je tak posel za njiju nekaj povsem navadnega.

Človek, o katerem se govori je močan in junaki. — Hrvat je . . .

Ko sta slišala, da se govori o Hrvatu, sta se škripala z zobmi. Bila sta berbera, smrtna sovražnika hrvaškega imena.

— In če je sam zlodej, zmagamo ga — reče Ibrahim.

— Z enim zamahom mu odsekam glavo — do-da Meho.

Arabec mahne z roko:

Panterja moja, poznam vaju. Ali opozarjam vaju posebno na to, da ga potrebujem živega. Niti las mu ne sme pasti z glave. Jamčita mi za to?

— Jamčiva.

— Treba vama, da sta umna in vešča.

— Hitra sva in vešča!

— Panterja sta! — se zareži veselo Arabec — nagradim vaju. On ne sme niti opaziti, da sta prišla v sobo.

— Ne skrb! — reče Ibrahim in oči se mu zaškripijo.

Med tem je Strežinja sedel v sprejemni sobi. Ko vstopi Arabec v sobo, veselo skoči k Strežinji in vzklikne:

— Kolika sreča, da zopet vidim obraz drugega, drugega svojega prijatelja. Katera sreča te prinaša k meni? Slišim, da si poslanik samega hadžiba.

Strežinja oblije lahna rdečica. Ni bil vajen lagati. Ali za sedaj ni bilo druge pomoči.

— Resnica je. Prihajam ravno k tebi od hadžiba. Stvar sicer ni tako magla, ali ker moram po hadžibovem ukazu danes na pot . . .

Arabec nastavi ušesa.

— Na pot moraš?

— Da. V službeni zadevi . . .

— Ali smem vedeti v kakši zadevi?

— Hm. Pismo nesem.

— Tako?! . . . Daleč? . . .

— Zelo si radoveden . . . Ali tega ti ne morem povedati, ker je službena tajnost.

— A tako. Oprostite, da sem vprašal. Alah me čuvaj, da bi te dalje spraševal. Službene tajnosti se morajo čuvati. Kedaj pa moraš na pot?

— Takoj!

— In ti si vendar najprej poiskal mene — reče skoraj z ironičnim glasom Arabec. — Resnično, to je prevelika čast za mojo hišo in priča o posebnih ljubezni do mene, ubogega človeka. A sedaj mi povej, kaj mi poroča hadžib? Slava bo di njegovemu imenu od izhoda do zahoda, od severa in juga.

— Hadžib ti poroča, da je pripravljen uslišati tvojo prošnjo, o kateri si mi govoril. Jaz sem te priporočil in zato hoče vedeti tvojo željo.

Strežinja je težko izgovoril to laž in tihó dejal:

— Pomagaj mi blažena Devica, da se srečno rešim iz te laži.

Arabec je opazil na Strežinjinem obrazu, da ga vara.

— Zelo sem ti hvaležen, dragi prijatelj, za tvojo ljubeznjivost. Sedaj vem, da so mi odprta vrata povsod. Kako bi te nagradil za to in poplačal to veliko in dobro delo.

Strežinja je sedel kakor na žrjavici in pomislil:

— Za vruga, ali bo že kmalu prenehal s svojimi hvalami.

— V mojem srcu si si pridobil veliko mesto, sin daljne dežele in tvoj prijatelj te bo ljubil, kakor oko v glavi. Ali glej, kako sem pozabljiv. Niti kruha ti nisem ponudil. Fatima naj prinese vnovič čašo dobrega vina.

Ko je slišal Strežinja ime svoje oboževane Fatime, mu je zadrhtelo srce v prsih. Ničesar dražjega bi mu ne bilo, nego da bi jo še enkrat videl.

Ali sedaj se spomni hadžibovega ukaza, zato reče:

— Dragi prijatelj! Vse, kar sem zate storil, ni ravno mnogo, zato pusti hvalo. Bodi uverjen, da bom odslej še bolj govoril za te pred svetlim hadžibom.

Ali sedaj nimam časa, da ostanem, ker moram oditi iz Kordove. Ali ko se vrnem, bo moj prvi korak k tebi.

Arabec ga prime za roko in vzdihne:

— Ako torej ni mogoče, da te dalje tukaj zadržim in ker mi obljubeš, da me nazaj grede obiščeš, mi vsaj dovoli, da ti nekaj podam na pot, kar ti bo vsekakor dobro došlo.

— Kaj mi hočeš dati?

— Takoj boš videl — reče Arabec in udari ob kovino, ki je visela od steni.

Takoj vstopi Ibrahim in za njim Meho.

— Dečka! Ta gospod odpuje iz Kordove. Tujec je, nepoznane so mu ceste. Lažje mu bo, ako ga kdo spremlja. Zato mislim, naj ga eden izmed vaju spremlja.

Strežinja ga prekine:

— Bog varuj, da bi jemal spremstvo. To je povsem nemogoče.

Ko je Arabec govoril se je približal Meho polagoma neopaženo Strežinji za hrbet.

Strežinja ne misleč ničesar hudega, je uprav odgovarjal Arabcu, kar začuti, da se je nekaj spustilo čez njegovo glavo in da ga je obdal mrak.

— Kaj je to?

Več ni mogel reči, zakaj v tistem hipu je čutil, da pada.

— Čutil je, da ga nekam neso.

— Jezus, Marija, kaj se godi z menoj!

Arabec je med tem zapovedal svojim ljudem, kam naj nesejo Strežinjjo.

Iz sprejemne sobe so šli po levem hodniku v klet. Arabec odpre železna, težka vrata in zapali svetilko.

V kleti so bile različne priprave za mučenje. Ali Arabec se ni tukaj ustavil, nego so šli dalje. Prišli so v neki ozki, a odprt prostor in tu zaukaže Arabec:

— Vržita ga na tla.

Ko sta odložila vrečo s Strežinjjo reče Arabec:

— Odvežita vrečo! A počasi in ga zvežite na rokah in nogah.

Preteklo je dokaj časa, predno sta Meho in Ibrahim izvršila ukaz, zakaj Strežinja se je silovito branil. A končno je bil le premagan.

— Tako, ogleduh, sedaj si v mojih rokah — zaškriplje Arabec z zobmi.

— Kdo si — vpraša s pridruženim krikom Strežinja. — Kdo si, ki se upaš ustavljati me na mojem potu in me zvezati, mene, poslanca svetlega hadžiba, Wadha el Ametija?

(Dalje sledi.)

Rusija je zaprla meje.

(Nadaljevanje s prve strani)

(tov). Najslabše so se obnašale petrogradske čete, ki so bile preponežne z upornim in pacifističnim duhom. Te čete niso hotele verjeti, da je kajzer njihov sovražnik, pač pa so bile prepričane, da je domača buržoazija večji sovražnik od Nemčije. Vseled tega so polki odrekli pokorščino v najbolj kritičnem momentu in odprli Nemcem dvajset milj široko fronto na liniji, ki je vezala komunikacijske zakope z drugimi divizijami. Na ta način so bile prisiljene umakniti se tudi ostale divizije, ker niso več imele zveze s poveljstvom niti varne poti za dobavo živeža in streliva.

Nemci, ki so bili po številu mnogo slabšeji, so naravno izkoristili priliko in naglo zabili dvajset milj široko zagozdo med dve ruski armadi in s tem povzročili splošno umikanje. Velika absurdnost je, če Nemci imenujejo ta uspeh svojo zmago. Avstro-nemško orožje ni izsililo nobene zmage, pač pa upor ruskih čet, ki so v kritičnem momentu in na kritičnem mestu ostavile linijo in odkorakale proti iztoku.

Kritičnega položaja pa niso izkoristili samo Nemci temveč tudi njihovi zavezniki v Rusiji — pristaši bivšega carizma. Tuptam se je začelo tajno gibanje za obnovitev prejšnje monarhije, to da zarota se jim ni obnesla. Kerenjski je izjavil, da pod nobenim pogojem ne bo vlada pustila niti najmanjšega znamenja agitacije za monarhijo v Rusiji. Kerenjski je tudi ukazal delavskim in vojaškim delegatom v Kronštatu, da morajo izročiti tri voditelje, bolševike, če ne, da bo mesto blokirano.

Štrom Amerike.

KAJ SO KAPITALISTIČNI LISTI ZAMOLČALI.

Butte, Mont. — Štrom Amerike je bila poslana brzojavka, da je svet kovinarskih delavcev sklenil, da se vrnejo vsi kovinarski delavci dne 17. julija na delo.

Poročali pa niso v svet, da je svet kovinarskih delavcev sklenil, da morajo biti odpravljene kompanijski listki za delo v 48 urah, v nasprotnem slučaju pa zastavkajo električarji, kotlarji, strojniki, strojevodje pri parnih strojih in sesalkah, kovači in vsi pomagači.

PRIPOROČILO ZA GRADNJO SKLADIŠČ.

Washington, D. C. — Dr. E. Taylor, zvezni živilski izvedenec, pravi, da bo letos izredno velik pridelek krompirja.

Taylor pravi: "Če ne bodo velika mesta kot Chicago zgradila svojih skladišč, pojde mnogo krompirja v nič. Skladišča bi morale zgraditi mestne občine."

To je obenem tudi priporočilo delavskim gospodinjam, da se v jeseni založe s krompirjem.

16 PETROLEJSKIH NABIRALNIKOV JE ŠLO V ZRAK.

Philadelphia, Pa. — V podjetju Atlantic Refining kompanije je eksplodiralo šestnajst petrolejskih nabiralnikov drug za drugim. E-nega delavca pogrešajo, deset onjgascev in delavcev je pa dobilo težke opekline. Škode je \$600,000.

Oblasti so uvedle preiskavo. V splošnem sodijo, da je majhna luknjica povzročila razstrelbo.

PŠENICA DOBRO KAŽE V INDIJI.

Washington, D. C. — Poročila iz Indije naznanjajo, da je pšenica posejana na 33,040,000 akrih sveta, medtem ko je bilo lani posejane z njo le 30,143,000 akrov.

Letos pridejalo 10,160,000 ton pšenice, lani so jo pridelali le 8,518,000 ton. Letošnji pridelek se je pomnožil za 19 odstotkov.

GLIVICE UNIČUJEJO JEČMEN.

Madison, Wis. — Poročila iz mnogih držav naznanjajo, da pridelek ječmena ne bo tako obilen, kot se naznanjala prva poročila. V več krajih so se na ječmen prikazale glivice, ki bodo napravile veliko škodo na pridelku.

PREMOGOVNIŠKI BARONI SE VPIRAJO ZNIŽANJU CEN.

Chicago, Ill. — Premogovniški baroni se upirajo znižanju cen, dasiravno so jim dokazali, da so cene za premog previsoke v primeri s produkcijskimi stroški.

Če legislatura ne podzvame resnih korakov proti premogovniškim baronom, ali če ne najdejo drugega sredstva, da spravijo lakomne premogovniške barone na kolena, potem bodo letošnjo zimo trpeli siromaki, kakor še nikdar prej.

Do sedaj imajo tri načrte, da privedejo premogovniške barone v Illinoisu k pameti.

1.) Da se posvari javnost, naj ne kupuje sedaj premoga vsled sugestije, da so cene zdaj najnižje in da bo kasneje primanjkovalo premoga.

2.) Da se takoj vstanovi oblast, ki preišče produkcijske stroške v premogovni industriji, da se tako dokaže, da so cene neznesne, ki jih zahtevajo premogovniški baroni.

3.) Da se apelira na governerja Lowdena, da takoj skliče legislaturo k izrednemu zasedanju, da sprejme zakon kot radikalno sredstvo proti premogovniškim baronom. Zakoni naj bodo tako urejeni, da država lahko zapleni rudnike ali da določa cene premoga. Moč naj se podeli komisiji za javne potrebe ali pa državnemu obrambnemu svetu.

Farrington, predsednik illinojskega distrikta U. M. W. of A., je resigniral v državnem obrambnem svetu, ker ni mogel premogovniških operatorjev pripraviti do tega, da znižajo cene. Proti premogovniškim baronom sta vodila kritiko John Walker in Victor Olander, odbornika "Ameriške delavske federacije" in člana državnega obrambnega sveta.

Zastopniki operatorjev so se izrekli proti vsakemu znižanju cen in so se skrivali za hrbet rudarjev. Nekdo je bil tako predrzen da je dejal, da bodo rudarji zahtevali od 50 do 100 odstotkov povišanje mezde, če bodo ljudje še nadalje trobili v svet, da premogovniški operatorji postajajo bogati.

ŽELJA SE MU JE IZPOLNILA.

Smith Center, Kans. — Farmer Ben Shipley si je večkrat želel, da umrje na polju, kjer je delal vse živje dni. Star je bil že 83 let.

Ko se ni zvečer vrnil domov, so ga šli iskat na polje. Našli so ga ležati mrtvega za ospalnikom. Preoral je sedem akrov in spolnila se mu je želja, da je umrl na polju pri delu.

Zapustil je \$100,000 premoženja.

MORSKA VOLKOVA VJETA.

New London, Conn. — Ribiška ladja "Grace" je pripeljala v luko dva morsk volkova. Prvi je meril osem čevljev in je tehtal 300 funtov, drugi je bil 6 čevljev in 200 funtov težak.

Ujeli so ju v mreže, ki so jih imeli razpete pol milje zapadno od Fisher Islanda.

PEROTNINE BO LETOS DOSTI NA TRGU.

Appleton, Wis. — Državna zveza perotinarjev naznanja, da bo letos najmanj za 3,000,000 funtov več perotnine iz Wisconsinu prišlo na trg kot lani.

Ko pride jesen, bodo kokoši, race, gosi in purani iz Wisconsinu pričeli prihajati na trg v srednjem zapadu. To se bo odslej vedno ponavljalo.

PLEMENSKI BOJ OBNOVLJEN V CHESTERJU, PA.

Chester, Pa. — David Schwartz, deputij, in neznan zamorec sta bila ustreljena pri ponovnih plemenskih izgrelih. Ranjeni so tudi deputiji Roller, Charla, Collingdale.

Plemenski izgrehi so izbruhnili po enodnevnem miru, ko so mislili, da je nastal popoln mir.

Deputiji so bili sredi zamorske naselbine, ko so opazili dva zamorca, ki sta bila žganje. Deputija Roller in Terrvel sta hotela zamorce vzeči žganje. Zamorca sta se spoprijela z deputijema, ki sta kmalu ležala na tleh. Na to sta zamorca stekla v bližnji gozd, odkoder sta pričela streljati, deputiji so pa pričeli streljati na nje.

Kmalu je prišel na lice meščanski avtomobil, naložen s policaji. Krogle so frčale od vseh strani in naenkrat je položil deputija Schwartz roko na prsa in se zgrnil. Ko je došel na bojišče drugi avtomobil s policijo in deputiji so zamorci zbežali.

SENATNI FINANČNI ODESEK JE ZVIŠAL DAVEK.

Washington, D. C. — Senatni finančni odesek se je zedinil, da poviša davčno predlogo od \$1,670,000,000 na \$1,943,000,000, sicer na ta način, da poviša na bolj davek na dohodnino.

Člani odeska pravijo, da bo na goče davčna predloga zvišana na \$2,000,000,000, preden bo predložena senatu.

Po sedanjem načrtu mislijo povišati dohodninski davek, da do be od posameznih oseb \$70,000,000, ostale milijone pa od korporacij. Višje obdavčilo bodo tudi nadprofit. Po tem načrtu bo maksimalni dohodninski davek \$1,962,700,000.

KRALJ PONAREJALCEV OB SOJEN NA DVE LETI.

Cincinnati, O. — Alfonso J. Whitman, "kralj ponarejalcev" bivši senator v Wisconsinu in mlajšnji ljonar je bil obsojen na dve leti ječe.

Ko je dovršil Hamiltonovo vno učilišče in je bil star 21 let, ni je oče dal \$50,000. Ravnal je pametno z njimi, kmalu nato je oče umrl in mu zapustil \$1,300,000. Postal je buržoazni politikar. Izvoljen je bil za državnega senatorja v Wisconsinu. Ko je kandidiral v kongres, je propadel. Postal se je v vratomlene spekulacije in je kmalu je bil "suhi". V letu 1896 je zapustil Duluth in odšel v New Yorku. Šel je po lestev nizdol, ki vodi v človeške nižine. Ponaredil je ček. Temu je sledil "kacenjamer".

Odslužil je v Sing Singu. V letu 1914 je v Chicagu izdal milijon vredne čeke. Potem so ga prijeli oblasti v Hot Springsu, ker je esleparil za \$2,000. Kasneje ga je njegova sestra naznanila policiji v Chicagu, da je prebrskal njeno sobo v hotelu.

Zdaj je nekdanji senator in mlajšnji ljonar zopet preskrbljen za dve leti na državne stroške.

RUDNIŠKI BARON IMA DVA DOMA.

Denver, Colo. — Mrs. Vera Kyle obtožuje svojega soproga Thomasa Kyleja, znanega rudniškega operatorja v Leadvillu in Denverju in lastnika kinematografskega gledališča, da je vodil dvojno življenje in potrošil mnogo več denarja z "drugim ženo" kot doma. Vložila je tožbo za ločitev in zahteva zase \$500 na mesec in v celoti \$50,000 za svoje tri otroke.

To je eden izmed stoterih dokazov, zakaj se rudniški baroni tako težko odločijo za povišanje mezde in za kakšne ljudi morajo rud